

EUROPEISKA EKONOMISKA SAMARBETSOMRÅDET

EFTA:S ÖVERVAKNINGSMYNDIGHET

REKOMMENDATION FRÅN EFTA:s ÖVERVAKNINGSMYNDIGHET

nr 154/99/KOL

av den 2 juli 1999

om ett samordnat program för offentlig kontroll av livsmedel för 1999

EFTA:s ÖVERVAKNINGSMYNDIGHET HAR UTFÄRDAT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 109 och protokoll nr 1 i detta,

med beaktande av avtalet mellan Efta-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol, särskilt artikel 5.2 b i och protokoll nr 1 till detta,

med beaktande av den rättsakt som det hänvisas till i punkt 50 i Kapitel XII i bilaga II till EES-avtalet (rådets direktiv 89/397/EEG om offentlig kontroll av livsmedel), särskilt artikel 14.3 i direktivet,

efter samråd med Eftas livsmedelskommitté som bistår Eftas övervakningsmyndighet, och

av följande skäl:

För att Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall fungera väl är det nödvändigt att upprätta samordnade program för livsmedelsinspektion inom EES.

I sådana program betonas överensstämmelsen med den livsmedelslagstiftning som gäller enligt EES-avtalet, skydd av folkhälsan, konsumentintressen och god affärssed.

Ett samtidigt genomförande av nationella program och samordnade program kan ge information och erfarenhet som kan ligga till grund för framtida kontroller.

Liechtenstein skall följa bestämmelserna i de rättsakter som det hänvisas till i kapitel XII i bilaga II till EES-avtalet senast den 1 januari 2000. Liechtenstein skulle göra sitt yttersta för att följa bestämmelserna i de rättsakter som det hänvisas till i det kapitlet före den 1 januari 1997. Av denna anledning skall Liechtenstein inbegripas i denna rekommendation för år 1999.

I sin rekommendation av den 22 december 1998 om ett samordnat program för officiell kontroll av livsmedel för 1999 har Europeiska kommissionen rekommenderat Europeiska unionens medlemsstater att tillämpa ett motsvarande program.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

Det rekommenderas att Island, Liechtenstein och Norge under 1999 tar prover och/eller genomför inspektioner samt utför laboratorieanalyser i fråga om följande:

- a) Ochratoxin A i kaffe.
 - b) Tillsatssämnen i livsmedel.
1. Även om det inte har fastställts hur många prover som skall tas skall Island, Liechtenstein och Norge säkerställa att det antal prover som tas är tillräckligt stort för att ge en översikt över det ämne som undersöks i varje stat. Förslag kommer att läggas fram beträffande metoder för analyser.
 2. Island, Liechtenstein och Norge skall tillhandahålla den information som krävs enligt blanketten i bilagan för att därigenom säkra att resultaten blir jämförbara.

3. Ochratoxin A i kaffe

Syftet med den här delen av programmet är att bevaka de åtgärder som vidtas av Island, Liechtenstein och Norge när oacceptabla mängder giftiga ämnen påträffas för vilka särskilda gränsvärden inte har fastställts. Men enligt livsmedelslagstiftning på EES-nivå och nationell nivå måste livsmedel vara säkra och i artikel 2 i den rättsakt som det hänvisas till i punkt 54f i kapitel XII i bilaga II till EES-avtalet (rådets förordning (EEG) nr 315/93 om fastställande av gemenskapsförfaranden för främmande ämnen i livsmedel) förbjuds försäljning av livsmedel som innehåller ett främmande ämne i en mängd som inte kan godtas med hänsyn till folkhälsan, i synnerhet vad gäller dess giftighet.

Ochratoxin A anses vara ett kraftigt nefrotoxiskt ämne, ett carcinogen som har genotoxiska egenskaper. Ett särskilt gränsvärde för ochratoxin A i kaffe har inte fastställts i EES-avtalet eller i de flesta EFTA-stater på nationell nivå.

Tillgängliga vetenskapliga uppgifter visar inte entydigt om olika processer såsom rostning minskar ochratoxinhalten. Vidare säljs råkaffe i begränsad utsträckning direkt till konsumenten. Därför bör alla typer av kaffe (obehandlat, rostat, malet, snabbkaffe osv.) kontrolleras för att fastställa eventuell förekomst av ochratoxin A.

Provtagningen skall utföras enligt de bestämmelser som har fastställts för officiell kontroll av aflatoxiner i jordnötter och härledda produkter i kommissionens direktiv 98/53/EG ⁽¹⁾.

4. Tillsatssämnen i livsmedel

Flera direktiv reglerar användningen av tillsatssämnen i livsmedel (direktiv 94/35/EG ⁽²⁾, ändrat genom direktiv 96/83/EG ⁽³⁾, om sötningsmedel för användning i livsmedel; direktiv 94/36/EG ⁽⁴⁾ om färgämnen för användning i livsmedel; direktiv 95/2/EG ⁽⁵⁾, ändrat genom direktiv 96/85/EG ⁽⁶⁾, om andra livsmedels-tillsatser än färgämnen och sötningsmedel).

Syftet med denna del av programmet är att mäta hur nationell lagstiftning som motsvarar dessa direktiv tillämpas i Island, Liechtenstein och Norge, samt att övervaka de verkställighetsåtgärder som vidtas av dessa stater om lagstiftningen inte efterlevs.

Övervakningen skall inbegripa inspektioner i inrättningarna för bearbetning av livsmedel (granskning av recept) och analys av prover som tagits på marknaden eller i inrättningarna för bearbetning av livsmedel.

Resultaten av inspektionerna och analyserna bör redovisas på blanketterna i bilagan. Dessa blanketter har samma format som de statistiska blanketterna som skickas in i samband med Islands, Liechtensteins och Norges årliga inspektionsprogram.

Förfrågan bör av praktiska skäl inriktas på ett litet antal tillsatssämnen. Som urvalskriterier bör Island, Liechtenstein och Norge välja de tillsatssämnen för vilka den bedömning av exponeringen som utförs i Island, Liechtenstein och Norge som en del av det vetenskapliga samarbetet tyder på att det finns risk för att gränsvärdet för dagligt intag överskrids.

Förteckningarna bör vara riktgivande för valet av prioriteringar i denna undersökning. Andra tillsatssämnen kan emellertid ha särskild betydelse för Island, Liechtenstein och Norge och kan tas med i rapporten.

⁽¹⁾ EGT L 201, 17.7.1998, s. 93.

⁽²⁾ EGT L 237, 10.9.1994, s. 3; svensk specialutgåva, område 13, volym 27, s. 5.

⁽³⁾ EGT L 48, 19.2.1997, s. 16.

⁽⁴⁾ EGT L 237, 10.9.1994, s. 13; svensk specialutgåva, område 13, volym 27, s. 15.

⁽⁵⁾ EGT L 61, 18.3.1995, s. 1.

⁽⁶⁾ EGT L 86, 28.3.1997, s. 4.

De produktkategorier som nämns i bilagan skall vara de kategorier, i vilka man letar efter tillsatsämnen, eftersom de är de produktkategorier där man huvudsakligen hittar de berörda tillsatsämnena. Andra produkter är emellertid inte uteslutna.

Utfärdad i Bryssel den 2 juli 1999.

På Eftas övervakningsmyndighets vägnar

Hannes HAFSTEIN

Ledamot av kollegiet

Totalt antal analyserade prover:

Totalt antal underkända prover:

[illegible]

Rättslig grund för att varan motsvarar kraven och orsaken till att den inte godkänns:

(*) Importställe I, Partihandel G, Detaljhandel D.

Analysmetod som använts (referens: litteratur, skriftlig standard etc., beskrivning av proceduren med nyckelord, bestämningsgräns) (om detta skiljer sig från den föreslagna metoden):

(**) Den använda metodens detektionsgräns skall anges:

(***) Kommentarer till vidtagna åtgärder: (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8)

Övriga detaljer, indikationer, samt eventuella problem:

Totalt antal analyserade prover:

Totalt antal underkända prover:

[illegible]

Rättslig grund för att varan motsvarar kraven och orsaken till att den inte godkänns:

(*) Importställe I, Partihandel G, Detaljhandel D.

Analysmetod som använts (referens: litteratur, skriftlig standard etc., beskrivning av proceduren med nyckelord, bestämningsgräns) (om detta skiljer sig från den föreslagna metoden):

(**) Den använda metodens detektionsgräns skall anges:

(***) Kommentarer till vidtagna åtgärder: (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8)

Övriga detaljer, indikationer, samt eventuella problem:

2. TILLSATSÄMNINGEN I LIVSMEDEL

Tabell 2.1 — Inspektioner i inrättningar rörande tillsatsämnen

Efta-stat:

Totalt antal produktinspektioner:

Totalt antal överträdelser:

	PRODUKTKATEGORI/UNDERKATEGORI	PRIORITERADE TILLSATSER SOM SÖKS	SÖKTA TILL- SATSER	ANTAL ÖVER- TRÄDEL- SER	VIDTAGNA ÅTGÄRDER (*) ANTAL							
					Inga	Muntlig varning	Skriftlig varning	Förbättrad intern kontroll krävs (4)	Försälj- nings- förbud (5)	Administ- rativ påföljd (6)	Domstols- åtgärd (7)	Övrigt (8)
1	Mjölkprodukter — <i>Icke lagrad ost</i>	E200, E202, E203										
2	Ägg och äggprodukter											
3	Kött och köttprodukter, fjäderfä — <i>Charkuterivaror och köttprodukter som genomgått en torkningsprocess</i> — <i>Värmebehandlade köttprodukter</i>	E249, E250, E251, E252 E473, E474										
4	Fisk, skaldjur och blötdjur — <i>Skaldjur och bläckfisk</i>	E200, E202, E203, E210–E213 E220–E228										
5	Fetter och oljor											

	PRODUKTKATEGORI/UNDERKATEGORI	PRIORITERADE TILLSATSER SOM SÖKS	SÖKTA TILL- SATSER	ANTAL ÖVER- TRÄDEL- SER	VIDTAGNA ÅTGÄRDER (*) ANTAL							
					Inga	Muntlig varning	Skriftlig varning	Förbättrad intern kontroll krävs	Försälj- nings- förbud	Administ- rativ påföljd	Domstols- åtgärd	Övrigt
					(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
6	Soppor, buljonger och såser — <i>Såser och kryddor</i> — <i>Emulgerade och icke-emulgerade såser</i>	E100 E200, E202, E203 E210–E213										
7	Spannmålsprodukter och bageriprodukter — <i>Konditorivaror (kex, kakor, wienerbröd och bullar)</i>	E160b E100 E481, E482 E473, E474										
8	Frukt och grönsaker — <i>Torkade frukter</i>	E200, E202, E203 E220–E228										
9	Örter och kryddor											
10	Alkoholfria drycker	E952										
11	Vin											
12	Alkoholdrycker (andra än viner)											
13	Glassvaror och desserter — <i>Desserter</i> — <i>Desserter med få kalorier eller utan tillsats av socker och liknande produkter</i>	E160b E100 E481, E482 E473, E474 E952										

	PRODUKTKATEGORI/UNDERKATEGORI	PRIORITERADE TILLSATSER SOM SÖKS	SÖKTA TILL- SATSER	ANTAL ÖVER- TRÄDEL- SER	VIDTAGNA ÅTGÄRDER (*) ANTAL							
					Inga (1)	Muntlig varning (2)	Skriftlig varning (3)	Förbättrad intern kontroll krävs (4)	Försälj- nings- förbud (5)	Administ- rativ påföljd (6)	Domstols- åtgärd (7)	Övrigt (8)
14	Kakao och kakaoberedningar, kaffe och te — Pulver för tillredning av varma drycker	E473, E474 E481										
15	Sötsaker — Sylt, gelé och marmelad med få kalorier eller utan tillsats av socker, och liknande produkter	E952 E200, E202, E203 E210–E213										
16	Nötter och nötprodukter, snacks											
17	Färdigmat											
18	Specialdestinerade livsmedel — Konditorivaror för särskilda näringsmässiga ändamål	E952										
19	Övrigt											

Analysmetoder som använts (referens: litteratur, skriftlig standard etc., beskrivning av proceduren med nyckelord, detektions- och bestämningsgränser) (om dessa skiljer sig från de föreslagna metoderna):

(*) Kommentarer till vidtagna åtgärder: (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8)

Övriga detaljer, indikationer, samt eventuella problem:

Tabell 2.2 — Prover och analyser för tillsatser

Efta-stat:

Totalt antal prover som tagits:

Totalt antal överträdelser:

	PRODUKTKATEGORI/ UNDERKATEGORI	PRIORITERADE TILLSATSER SOM SÖKS	SÖKTA TILL- SATSER	ANTAL ÖVERTRÄ- DELSER (*)	VIDTAGNA ÅTGÄRDER (**) ANTAL							
					Inga (1)	Muntlig varning (2)	Skriftlig varning (3)	Förbättrad intern kontroll krävs (4)	Försälj- nings- förbud (5)	Administ- rativt straff (6)	Domstols- åtgärd (7)	Övrigt (8)
1	Mjolkprodukter — <i>Icke lagrad ost</i>	E200, E202, E203										
2	Ägg och äggprodukter											
3	Kött och köttprodukter, fjäderfä — <i>Charkuterivaror och kött- produkter som genomgått en torkningsprocess</i>	E249, E250, E251, E252										
4	Fisk, skaldjur och blötdjur — <i>Skaldjur och bläckfisk</i>	E200, E202, E203, E210– E213 E220–E228										

	PRODUKTKATEGORI/ UNDERKATEGORI	PRIORITERADE TILLSATSER SOM SÖKS	SÖKTA TILL- SATSER	ANTAL ÖVERTRÄ- DELSER (*)	VIDTAGNA ÅTGÄRDER (**) ANTAL							
					Inga (1)	Muntlig varning (2)	Skriftlig varning (3)	Förbättrad intern kontroll krävs (4)	Försälj- nings- förbud (5)	Administ- rativt straff (6)	Domstols- åtgärd (7)	Övrigt (8)
5	Fetter och oljor											
6	Soppor, buljonger och såser — <i>Emulgerade och icke-emulgerade såser</i>	E200, E202, E203 E210–E213										
7	Spannmålsprodukter och bageriprodukter — <i>Konditorivaror (kex, kakor, wienerbröd och bullar)</i>	E160b										
8	Frukt och grönsaker — <i>Torkade frukter</i>	E200, E202, E203 E220–E228										
9	Örter och kryddor											
10	Alkoholfria drycker	E952										

	PRODUKTKATEGORI/ UNDERKATEGORI	PRIORITERADE TILLSATSER SOM SÖKS	SÖKTA TILL- SATSER	ANTAL ÖVERTRÄ- DELSER (*)	VIDTAGNA ÅTGÄRDER (**) ANTAL							
					Inga (1)	Muntlig varning (2)	Skriftlig varning (3)	Förbättrad intern kontroll krävs (4)	Försälj- nings- förbud (5)	Administ- rativt straff (6)	Domstols- åtgärd (7)	Övrigt (8)
11	Vin											
12	Alkoholdrycker (andra än viner)											
13	Glassvaror och desserter — <i>Desserter</i> — <i>Desserter med få kalorier eller utan tillsats av socker, och liknande produkter</i>	E160b E952										
14	Kakao och kakaoberedningar, kaffe och te											
15	Sötsaker — <i>Sylt, gelé och marmelad med få kalorier eller utan tillsats av socker, och liknande produkter</i>	E952 E200, E202, E203 E210–E213										

	PRODUKTKATEGORI/ UNDERKATEGORI	PRIORITERADE TILLSATSER SOM SÖKS	SÖKTA TILL- SATSER	ANTAL ÖVERTRÄ- DELSER (*)	VIDTAGNA ÅTGÄRDER (**) ANTAL							
					Inga (1)	Muntlig varning (2)	Skriftlig varning (3)	Förbättrad intern kontroll krävs (4)	Försälj- nings- förbud (5)	Administ- rativt straff (6)	Domstols- åtgärd (7)	Övrigt (8)
16	Nötter och nötprodukter, snacks											
17	Färdigmat											
18	Specialdestinerade livsmedel — <i>Konditorivaror för särskilda näringsmässiga ändamål</i>	E952										
19	Övrigt											

Analysmetoder som använts (referens: litteratur, skriftlig standard etc.; beskrivning av proceduren med nyckelord, detektions- och bestämningsgränser) (om dessa skiljer sig från de föreslagna metoderna):

(*) Påvisade värden skall anges.

(**) Kommentarer till vidtagna åtgärder: (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8)

Övriga detaljer, indikationer, samt eventuella problem: